

LEONARDO daVINCI stipendieresa genom Sveriges Vägledarförening till Finland, Helsinki och Jyväskylä.

Päivi Nilsson

Arbetsförmedlingen i Östersund

Våren 2000

Under mina två veckor inom utbytet för vägledare fick jag se, höra och uppleva mycket som var intressant. Programmet var väl planerat, mångsidigt och resan utmärkt organiserad. Allt var intressant på sitt sätt, men jag har valt att beskriva några utvalda områden.

ALLMÄNT

Alla vägledare som arbetar inom arbetsmarknadsverket är utbildade psykologer i Finland. Yrkes- och studievägledare i skolor är först utbildade lärare med 35 studieveckors vidareutbildning till yrkes- och studievägledare. Utbildningen sker halvfart och på universitetsnivå. På Joensuu universitet kan man studera till både lärare och studievägledare på heltid på magisternivå.

I Turku arbetskraftbyrån använder man videokonferens i rekryteringen av arbetskraft till utomlands. På detta sättet sparar arbetsgivaren dyra resor i sambandet med anställningsintervjuer.

I Finland är pensionsålder lågt, bara 55-57 år. Många har sjukpension eller utnyttjar arbetspension.

Mycket bra samarbete och samverkan mellan arbetskraftbyråer, skolor och universiteten.

Finska staten satsar på internationalisering.

Arbetsministeriet uppmuntrar och stöder vägledarnas och även andra yrkesgruppernas vidareutbildning. Studier på licensiat och doktorsnivån är möjligt med bibehållen lön på halvfart. På detta sätt höjer man verkligen kvalitén inom vägledningen samt kompetensnivån.

Tyvärr detta ej möjligt i dag inom AMV i Sverige.

CIMO

Centret för internationellt personutbyte grundades 1991 och arbetar under utbildningsministeriet. CIMO har i dag 70 anställda och all expertkunskap inom internationellt personalutbyte befinner sig i samma hus.

CIMO`S uppgift är att befrämja internationellt samarbete och personalutbyte inom utbildningen, arbetslivet och bland ungdomarna. CIMO ingår som Nationellt Centrum för studie- och yrkesvägledning i nätverket av resurscentra, som arbetar i EU- och EES länder. CIMO stödjer olika vägledargruppernas arbete, ordnar kurser, konferenser och utbildningar i syfte att höja vägledarnas kompetens för att de kan hjälpa sina kunder i frågor som gäller internationellt rörlighet. CIMO producerar manuellt och digitalt informationsmaterial och har informations centrum som är öppet för alla. CIMO medverkar som partner och koordinator i multinationella väglednings- och rådgivningsprojekt samt stöder olika vägledningsinstansers deltagande i projektsamarbete inom EU.

För ytterligare information se: <http://www.cimo.fi>

Tips på en mycket bra adress: estia.educ.goteborg.se

POLICYDOKUMENT FÖR KVALITETS ARBETE

Finska arbetsministeriet har utarbetat ett policydokument för kvalitets arbete. I detta dokument finns riktlinjerna för år 1999-20001. Hörnstenar är följande:

- **Kunden definierar kvalitet. Kvalitet inom en organisation skall förbättras i samverkan med kunderna och andra intressenter.**
- **Inom en organisation är all personal ansvariga för kvalitet och för att förbättra det i sitt arbete.**
- **All personal medverkar i kvalitetsarbete. Allas delaktighet är viktigt.**
- **Interna kundrelationer måste behärskas.**
- **Smidiga arbetsmetoder inom en organisation och samarbete inom varje arbetsplats är grunden hur kunderna uppfattar tjänsternas kvalitet.**
- **Både internt och externt utvärdering behövs.**
- **Ett bra kvalitetsarbete skall belönas. Ett belöningsystem skall utvecklas så att ekonomiska och andra belöningar finns. Detta för att skapa ett högt nivå i kvalitetsarbete.**

Kvalité kan också ses som en lärandeprocess, utvecklingstrappa som innehåller följande stegar:

- 1. Identifiera vad som är kvalité.**
- 2. Vilken kompetens behövs för att kunna arbeta och utveckla kvalité?**
- 3. Definiera kvalitets kriterier för all service.**

4. Totalkvalitet.

5. Uppnå det totala kvalitet.

Tyvärr fick jag inte veta hur man tillämpar detta dokument i praktiskt arbete. Men en ny dokument håller på att utarbetas och mer i detaljerat nivå.

LIVSLÅNGT LÄRANDE

Under studiebesöket till finska utbildningsministeriet beskrev Jorma Ahola mål och strategierna för livslångt lärande på nationella nivån.

Man definierar livslångt lärande på följande sätt i Finland: "Det är lärande som sker i alla åldrar både inom det formella skolsystemet och utanför det t.ex. i arbete, med hjälp av Internet osv."

Regering har bestämt riktlinjerna för livslångt lärande för år 1999-20004. Regeringen gör en ny utvecklingsplan för utbildning och forskning i universiteten varje fjärde år och livslångt lärande är en av de viktigaste principerna i denna plan. Riktlinjerna för livslångt lärande är följande:

- **Att förbättra utbildningsnivån i alla åldersgrupper. Att kunna visa t.ex. via olika tester de kunskaper som man har skaffat utanför det formella skolsystemet.**
- **Att förbättra information och vägledningstjänster, och utveckla internet baserad informationservice.**
- **Att öka antalet äldre studerande på högskolor och universiteten.**
- **Skolförbererande aktiviteter för alla sex åringar. Detta från år 20001. I Sverige börjar redan alla sexåringar i skolan.**
- **Att hjälpa flera människor att genomföra gymnasiestudier eller studier inom yrkesinriktade instituten; vocational training (I Finland ingår inga yrkesinriktade studier i gymnasieprogram). I dag är det 82% som genomför sina studier.**
- **Att 70% av ungdomar skall fortsätta antingen till universitet eller yrkeshögskola ; polytechnics (I Sverige yrkesteknisk högskola) efter gymnasiet.**
- **Att skapa möjligheter för äldre att studera i yrkeshögskolor. Samt att höja redan anställdas kompetens med hjälp av yrkeshögskolor.**
- **Erbjuda mer stöd för studerande så att de kan klara av sina studier inom en viss tidsram.**
- **Flera möjligheter och stöd för vuxna för att de kan få universitetsexamen.**
- **Att ge möjligheter för vuxna för att läsa in gymnasiekompetens. Från åldrar 45 och äldre har hälften av populationen i Finland i dag ingen gymnasiekompetens. (I Sverige har vi ju Kunskapslyftet i detta syfte).**
- **Smidig övergång från skola till arbete. Man skall komma till arbetsmarknaden så fort som möjligt efter avslutat utbildning.**

Det slutgiltiga dokumentet kommer att bli mer detaljerat.

HELSINGIN YLIOPISTON REKRYTOINTIPALVELUT

Varje universitet i Finland har sin egen Career Service Center, vilka bedrivs under arbetsministeriet. Verksamheten är icke vinstdrivande, och ses som komplement t.ex. för annat förmedlingsarbete. Målgrupp är universitets studerande eller nyexaminerade studenter. Andra kunder är arbetsgivare och universitetet. Kravet är att de har studerat minst 60 studieveckor.

Tjänsteutbudet är följande:

- **Information om lediga jobb.**
- **HYPHER, en sökandebank där arbetsgivare kan själv hitta lämpliga sökande.**
- **Söka jobb kurser.**
- **Temadagar, att ordna olika mötesplatser för arbetsgivare och blivande arbetstagare.**
- **Yrkes- och studievägledning, karriärplanering.**
- **Mentorskap. Studenter som är redan i arbetslivet byter sina erfarenheter med de studerande.**
- **Förmedlar praktik och arbetsplatser utomlands via Leonardo, IAESTE och CIMO.**
- **Förmedlar praktikplatser under studietid.**
- **Ordnar frukostmöten mellan arbetsgivare och studerande.**

Läs mer www.helsinki.fi/rekry

Jag saknar kunskap om det finns liknande rekryterings service i Sverige.

CLINIC FOR MULTICULTURAL COUNCELLING VID JYVÄSKYLÄ UNIVERSITET

Klinik för mångkulturell vägledning grundades 1997 och tillhör det pedagogiska fakultet vid Jyväskylä Universitetet. Kliniken har ingen fast personal utan kliniken är sk projektorganisation. Huvudsyfte med verksamheten är att förbättra mångkulturalism och de interkulturella aktiviteterna inom utbildning och vägledning. Fokus i arbete är att utveckla vägledning för invandrare och att höja kompetensen hos dom som jobbar med invandrare. Klinikens verksamhet delas i tre huvudområden:

- 1. Forskning.**
- 2. Utbildning och informationsspridning. Det finns b.la. 10 månaders kompletterande lärarutbildning för utländska lärare.**
- 3. Yrkes- och studievägledning.**

Ett pågående projekt är offer för rasism.

Kliniken samarbetar med flera organisationer och myndigheter som polisen, socialen, föreningar, andra fakultet osv.

Vad jag vet finns inte motsvarande klinik i Sverige.

Läs mer: www.jyv.fi/mclinic/CIS/